

Cel ce a greșit după Botez, vădit lucru, este dezbrăcat de Hristos, a pierdut îmbrăcăminte întru El și trebuie ca, zi și noapte, cu credință, cu post și cu lacrimi să ceară o nouă îmbrăcăminte în haina dreptății lui Hristos.

Domnul Hristos nu-i părăsește pe unii ca aceștia cu totul, dar îi face să simtă goliciunea lor și-i mișcă să se roage cu zdrobire de inimă ca să li se întoarcă darul înfrânării de la păcate. Cel ce nu este îmbrăcat în Hristos nu poate împlini poruncile Lui.

Spitalul și Doctorul firii noastre slăbite și bolnăvicioase este Biserica și Domnul nostru Iisus Hristos. Dacă El nu va intra în suflet și nu va împărați într-însul în viața de acum, sufletul nu se va însănătoși și nu va avea nicio nădejde să intre în Împărăția Cerurilor.

Demonii, chiar dacă înving pe unii creștini, ei îi biruie numai pe cei care nu cunosc cum trebuie taina Crucii. Însă adevărații creștini cunosc din experiență stăpânirea și puterea Crucii asupra demonilor. Crucea le dă sufletelor lor o tărie și o putere duhovnicească simțită.

(Sfântul Simeon Noul Teolog, Despre scopul vieții creștine)

28 OCTOMBRIE: PRĂZNUIREA SFINTEI CUVIOASE TEOFANA BASARAB

Sfânta Cuvioasă Teofana Basarab s-a născut la începutul secolului al 14-lea, în familia primului domnitor al Țării Românești. Basarab I Întemeietorul a fost tatăl său, iar mama sa, doamna Marghita a Țării Românești. Fratele Sfintei Teofana Basarab este un alt personaj istoric foarte interesant, mai ales din perspectiva Istoriei Bisericii Ortodoxe Române: domnitorul Nicolae Alexandru, cel în timpul căruia a fost recunoscută Mitropolia Ungrovlahiei, în 1359. Tot de fratele ei se leagă și o ctitorie importantă de la Sfântul Munte Athos: Mănăstirea Cutlumuș a fost restaurată de acest domnitor, semn că familia domnitoare din acea epocă era foarte apropiată de valorile duhovnicești, mai ales de viața monahală. De asemenea, tatăl Sfintei Teofana Basarab este cel care construiește Biserica „Sfântul Nicolae”-Domnesc din Curtea de Argeș și Mănăstirea Negru Vodă de la Câmpulung.

Sfânta Teofana Basarab a copilărit la Curtea Domnească a Țării Românești, a beneficiat de o educație aleasă, a avut unii dintre cei mai iscușiți dascăli ai vremii. Sfânta Teofana Basarab, Teodora, după numele de botez, ajunge să fie căsătorită, pentru a încheia mai bine relațiile diplomatice între Țara Românească și Țaratul Bulgar, cu despotul de Loveci de la vremea respectivă, Ivan Alexandru. Acest eveniment are loc în 1322. Ulterior, în 1331, Ivan Alexandru ajunge țar al Bulgariei. Cu această ocazie, bine înțeles, și Teodora Basarab ajunge țarină a Bulgariei, coordonând foarte multe activități culturale din cetatea Târnovo, capitala Țaratului Bulgar.

Pe mlădița aleasă a Basarabilor, care, prin viața sa sfântă, a strălucit minunat, ca o vrednică povățuitoare a Bulgariei, iar, primind chipul îngeresc, îndelung s-a nevoit în privegheri și postire, pe Cuvioasa Teofana, cu vrednicie acum toți să o cinștim.

(Troparul Sf. Cuvioase Teofana Basarab, glasul al 5-lea)

Această epocă de domnie a țarului Ivan Alexandru a fost una de înflorire maximă a culturii bulgare din Evul Mediu, datorată în mare măsură și domniței de neam român, Teodora, care ulterior va ajunge să se numească Teofana, odată cu tunderea în monahism. La Loveci, la Târnovo și, mai târziu, la Vidin, acolo unde va ajunge Sfânta Teofana, vor funcționa centre de copişti care vor traduce multe lucrări din Imperiul Bizantin și din Sfântul Munte Athos, lucrări cu caracter filocalic și liturgic.